

Intézményi értékelés

Az iskola koncepciója nem ismeretlen a közvélemény számára, sok orgánus (rádió „Vendég a háznál”, hetilap „Nők Lapja”, könyvek, Vekerdy Tamás, Ranschburg Jenő) mind terjeszteni szeretnék a nevelés eme „triviális” módját, amelyet gyermekközpontúnak hívnak. (NB minden iskola ezt tartja magáról.) Helyzetünk mégis speciális, sajátos, mondhatni furcsa. Nálunk az ugyanis nem szólam, hanem belső meggyőződés, elkötelezettség, hit, ha ez nem lenne túlzó. Mégis 23. éve működik, egyre biztosabban és sikeresebben. (Erre még visszatérünk). Ebből adódóan tehát a tantestület munkája fokozott igénybevételt jelent, követelményt állít az itt dolgozók elé.

1. Megfelelni a személyközpontúság elvárásainak, feltételeinek. (Ennek kifejtése várható.)
2. És megfelelni azoknak a módszertani követelményeknek, amelyek a tanítást elősegítik, eredményességét bizonyítják.

Az első az emberhez szóló követelmény, igény, amely a személy minőségét érinti. A második a képzett tanárnak szól, aki szükségszerűen ismeri és használni tudja azokat a módszereket, ismereteket, fogásokat, trükköket, amelyekkel a gyerekek tanulását segítheti, motiválhatja, esetleg provokálja.

Ezen rövid bevezető után rátérek az értékelés nehézségeire.

Az első, az emberi mutató nemigen tűri el semmilyen statisztikai adat hozzárendelését. Nem lehet mérni (itt) az empátiát adott helyzetben, a hitelesség minőségét, az elfogadás megjelenését. Nem lehet megmérni a személyes hatalmat, a személyiség súlyát, a tanár mondatainak erejét, hatását. Ez mind csak személyes percepció segítségével „nézhető” meg. Tetszik, vagy sem. Egyetértek vagy sem.

Ennek ellenére teszünk kísérleteket indirekt módon a személyes tapasztalására. Minden itt dolgozó több fórumon mérheti, értékelheti magát. Az értékelést a személyes visszajelzések hordozzák, mindenki hetente részt vesz közös megbeszélésen, ahol az aktuális pszichológiai és pedagógiai problémák kerülnek

feltárásra: ha közösen keressük a megoldást és teszünk javaslatot konkrét lépésekre.

Mindenki hetente kap szupervíziós lehetőséget, szívesen élnek vele, ahol tapasztaltabb, készebb kolléga segít a helyes megoldások megtalálásában.

A fentiek ellenére vannak kísérletek számszerűvé tett értékelésre is. A tanárok egymást, a diákok a tanárokat értékelik, esetenként osztályozzák. Ezeket közösen megbeszéljük. Nem könnyű szembesülések.

A fő hangsúly mégis a személyek saját önértékelésén van. Érett személyiség az érettség fokában képes erre, és mi azon vagyunk, hogy ez a személyiség erőteljesen legyen ilyen.

A másik értékelési formája a munkának látszólag egyszerűbb. A tanulmányi eredmény világosan mutathatná a munka eredményességét. Csakhogy. A gyerekek képessége, személyes kapacitása, otthoni környezete, motivációs háttere olyannyira különböző, hogy nehéz egyen összefüggést találni a tanítás minősége és az eredményesség között. Mégis azt mondhatjuk, hogy kimeneti szabályozás és mérés szerint is eredményes az iskolai munka. Érettségiző tanulóink többnyire reálisan, képességeiknek és szándékaiknak megfelelően választanak lehetőségeik között, és céljukat többnyire el is érik. Aki egyetemet akar azt, aki szakmát azt.

A fenti két minőség között erős korrelációt vélek felfedezni. Ha olyan állapotban vagyunk képesek lenni magunkkal és gyerekekkel, akkor a tanulás nem lesz zavart. Az elért állapot erősen befolyásolja a tanulmányi eredményt, így össze is foghatjuk az értékelési területeket.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni az intézmény függő változó viszonyát. Az említett személyes állapotokon túl a szülők is jelentősen befolyásolják eredményességünket. Erről csak röviden: a szülői elvárások és a gyermeki vágyak, képességek közötti diszkrepancia nem segíti a munkánkat. Éppen ezért helyezünk jelentős hangsúlyt a szülőkkal való kapcsolatra, az ő meggyőzésükre, mellénk állítására.

Nehézség, bár belső, a tanárok személyes állapotainak változása. Tudomásul kell vennünk, hogy a tanár teljesítménye, mint mindenkié (sportoló, mérnök stb.) függ a pillanatnyi állapotától. Nehéz lenne tagadni ezt az összefüggést sem pozitív, sem

negatív irányban. A végzett munka minőségét nem veszélyeztetheti összességében, így egy különös, nyitott, barátságos és főként őszinte beszédet igényel, és segítő légkört. (Ld. Ferenc pápa a világos és őszinte beszédről).

Az elmúlt tanévről.

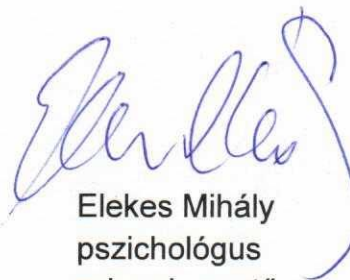
Mivel ez a munka folyamat és nem kimeneti szabályozású, így soha nincs vége. A diploma megszerzése, vagy megléte csak szükséges, de nem elégséges feltétele az itteni tevékenységnek.

A személyes és csoportos visszajelzések, a kapcsolatok minőségének alakulása (talán javulása) értékeli a munkát.

Nem mellékesen a gyerekek és a szülők elégedettsége.

Nem vagyok teljesen elégedett, de az út helyes, oda vezet, ahová akarjuk.

Tata, 2015. június 30.

Elekes Mihály
pszichológus
szakmai vezető